

APSTIPRINU

Arnis Cimdars
Centrālās vēlēšanu komisijas
priekšsēdētājs
2009. gada 30. jūnijā

Centrālās vēlēšanu komisijas 2008. gada publiskais pārskats

Saturs

1. Pamatinformācija:

- 1.1. iestādes juridiskais statuss un izveidošanas gads;
- 1.2. politikas jomas un darbības virzieni, par kuriem iestāde atbildīga;
- 1.3. vēlēšanu komisijas.

2. Iestādes darbības rezultāti:

- 2.1. pārskata gada galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu:
 - 2.1.1. parakstu vākšana un tautas nobalsošana par likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” pieņemšanu;
 - 2.1.2. parakstu vākšana un tautas nobalsošana par likumprojekta „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” pieņemšanu;
 - 2.1.3. gatavošanās 2009.gada pašvaldību vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām;
 - 2.1.4. dalība starptautiskajās konferencēs un semināros;
 - 2.1.5. Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji – starptautiskie novērotāji vēlēšanās ārvalstīs.
- 2.2. budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem.

3. Budžeta informācija:

valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.

4. Personāls.

5. Komunikācija ar sabiedrību:

- 5.1. pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai;
- 5.2. pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti.

6. Plāni nākamajam gadam:

- 6.1. nākamā gada prioritātes;
- 6.2. starptautiskie projekti.

1.PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un izveidošanas gads

Centrālā vēlēšanu komisija ir vēlēta un neatkarīga valsts institūcija, kuras pienākumos ietilpst Saeimas vēlēšanu, Eiropas Parlamenta vēlēšanu, tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un pašvaldību vēlēšanu sagatavošana un vadīšana.

Centrālās vēlēšanu komisijas darbību regulē likums "Par Centrālo vēlēšanu komisiju", kā arī Saeimas vēlēšanu likums, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likums, Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likums, likums "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" un likums "Par pilsētu, rajonu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām".

Pirmā Centrālā vēlēšanu komisija pēc Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas tika izveidota 1992. gada 8. decembrī.

Par Centrālās vēlēšanu komisijas dibināšanas dienu var uzskatīt arī 1922. gada 20. jūliju, kad par Centrālās vēlēšanu komisijas izveidošanu 1. Saeimas vēlēšanu vadīšanai un sarīkošanai "Valdības Vēstnesī" paziņoja tā laika parlaments - Satversmes Sapulce.

1.2. Politikas jomas un darbības virzieni, par kuriem iestāde atbildīga

Nozīmīgākie Centrālās vēlēšanu komisijas pienākumi ir:

- **nodrošināt** Saeimas vēlēšanu likuma, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma, Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma un likuma "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" vienveidīgu un pareizu piemērošanu un kontrolēt šo likumu precīzu izpildi;
- **informēt** un izglītēt vēletājus un Latvijas iedzīvotājus par vēlēšanu, tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu kārtību un norisi;
- **pieņemt** lēmumus, izdot rīkojumus un izstrādāt instrukcijas vēlēšanu, tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu sagatavošanai un norisei;
- **noteikt** valsts piešķirto naudas līdzekļu sadalījumu vietējām vēlēšanu komisijām;
- **koordinēt** un vadīt vietējo vēlēšanu komisiju darbu;
- **veikt** vietējo vēlēšanu komisiju locekļu apmācību;
- **izstrādāt** priekšlikumus vēlēšanu, tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu normatīvo aktu pilnveidošanai;
- **apkopot** vēlēšanu un tautas nobalsošanas rezultātus un publicēt tos atsevišķā izdevumā;
- **izskatīt** saņemtās sūdzības par vēlēšanu, tautas nobalsošanu, likuma ierosināšanu sagatavošanu un norisi;
- **izskatīt un atcelt** citu vēlēšanu komisiju nelikumīgos lēmumus.

1.3. Centrālās vēlēšanu komisijas pienākums ir gādāt par visu vēlēšanu komisiju izveidošanu.

Latvijā ir 550 vietējās vēlēšanu komisijas – sava katram rajonam, pilsētai, novadam un pagastam, no tām 26 rajonu vēlēšanu komisijas, 58 – pilsētu vēlēšanu komisijas, 38 – novadu vēlēšanu komisijas un 428 – pagastu vēlēšanu komisijas.

Rajonu, pilsētu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijas ir vēlētas un patstāvīgas pašvaldību institūcijas, ko reizi četros gados pēc pašvaldību vēlēšanām ievēlē attiecīgā rajona padome, pilsētas dome, novada dome vai pagasta padome.

Katrā vēlēšanu komisijā ir 7 līdz 15 vēlēšanu komisijas locekļi, kuri no sava vidus ievēlē komisijas priekšsēdētāju un sekretāru.

Saeimas vēlēšanās, Eiropas Parlamenta vēlēšanās, tautas nobalsošanās un likuma ierosināšanās vietējās vēlēšanu komisijas tiek finansētas no valsts budžeta, savukārt pašvaldību vēlēšanās tās finansē attiecīgā dome vai padome.

Rajonu, pilsētu, novadu un pagastu vēlēšanu komisiju izveidošanu un darbību regulē likums "Par pilsētu, rajonu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām". Tāpat vēlēšanu komisiju pienākumi noteikti arī Saeimas vēlēšanu likumā, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā, Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā, likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" un Centrālās vēlēšanu komisijas instrukcijās.

2. IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. 2008.gada galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu:

2.1.1. Parakstu vākšana un tautas nobalsošana par likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” pieņemšanu

2008.gada 1.februārī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība Centrālajā vēlēšanu komisijā iesniedza vēlētāju parakstītu likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē”. Iesniegtais likumprojekts paredzēja grozīt Satversmes 78., 79.pantu, nosakot, ka ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētāju ir tiesības rosināt Saeimas atļaušanu. Likumprojektu bija parakstījuši 11095 pilsoņi Lai noskaidrotu, vai ne mazāk kā 1/10 daļa vēlētāju atbalsta apturēto likumu nodošanu tautas nobalsošanai, Centrālā vēlēšanu komisija organizēja parakstu vākšanu no 2008.gada 12.marta līdz 10.aprīlim. Vēlētāji, kuri atbalstīja Satversmes grozījumu projekta iesniegšanu Saeimā, varēja parakstīties 620 parakstu vākšanas vietās Latvijā un 40 parakstu vākšanas vietās ārvalstīs.

Pirmo reizi tika organizēta parakstu vākšana vēlētāju atrašanās vietā tiem vēlētājiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevarēja nokļūt parakstu vākšanas vietā, šo vēlētāju aprūpētājiem, kā arī aizdomās turētajām un apsūdzētajām personām, pret kurām kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums.

Likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” iesniegšanu parlamentā atbalstīja 217567 vēlētāji. Lai likumprojektu varētu iesniegt Saeimā, parakstu vākšanā tas bija jāatbalsta vismaz 149064 vēlētājiem. Līdz ar to vēlētāju atbalsts bija pietiekams, un Centrālā vēlēšanu komisija vēlētāju izstrādāto Satversmes grozījumu projektu nodeva Valsts prezidentam, kurš to iesniedza izskatīšanai parlamentā.

Saeima vēlētāju rosinātos grozījumus Satversmē noraidīja un par tiem bija jārīko tautas nobalsošana. Tautas nobalsošanu Centrālā vēlēšanu komisija izsludināja 2008.gada 6.jūnijā.

Tautas nobalsošanā vēlētājiem bija jāatbild uz jautājumu „Vai jūs esat par likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” pieņemšanu?”.

Tautas nobalsošanai tika izveidoti 998 vēlēšanu iecirkņi, no kuriem 951 vēlēšanu iecirknis darbojās Latvijā, bet 47 vēlēšanu iecirkņi – ārvalstīs. Balsstiesības

šajā tautas nobalsošanā bija 1 514 936 Latvijas pilsoņiem, no kuriem ārvalstīs bija reģistrēti 36 273 vēlētāji.

Novērot tautas nobalsošanas norisi bija ieradušies vēlēšanu organizatoru pārstāvji no Lietuvas, Ukrainas un Moldovas.

Tautas nobalsošanas dienā vēlēšanu iecirkņi bija atvērti no pulksten 7 rītā līdz 10 vakarā pēc vietējā laika. Vēlētāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevarēja ierasties vēlēšanu iecirknī, varēja pieteikt balsošanu savā atrašanās vietā. Savukārt vēlētāji ārvalstīs varēja izmantot iespēju pieteikties balsošanai pa pastu.

Tautas nobalsošanā tika saņemtas 629 119 derīgas balsošanas zīmes. Vēlētāju aktivitāte tautas nobalsošanā bija 42 procenti.

No vēlētājiem, kuri piedalījās tautas nobalsošanā par Satversmes grozījumu pieņemšanu balsoja 608 847 jeb 96.78 procenti vēlētāju, pret grozījumu pieņemšanu bija 18 857 jeb 3 procenti balsotāju. No visām balsošanas zīmēm 1415 jeb 0.22 procenti balsošanas zīmju tika atzītas par nederīgām..

Lai gan vēlētāju līdzdalība tautas nobalsošanā bija augsta, likumprojekts „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” tautas nobalsošanā netika pieņemts. Lai grozījumi Satversmē iegūtu likuma spēku, par grozījumu pieņemšanu tautas nobalsošanā bija jānobalso vismaz 757 468 vēlētājiem jeb pusei no visiem balsstiesīgajiem pilsoņiem.

2.1.2. Parakstu vākšana un tautas nobalsošana par likumprojekta „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” pieņemšanu

2008.gada 22.februārī Pensionāru un senioru partija kopā ar biedrību „Sabiedrība citai politikai” iesniedza Centrālajā vēlēšanu komisijā 12 161 vēlētāju parakstītu likumprojektu „Grozījums likumā „Par valsts pensijām””. Likumprojekts paredzēja grozīt likuma Pārejas noteikumu 34.punktu, nosakot, ka līdz 2009.gada 31.decembrim vecuma pensijas minimālais apmērs nevar būt mazāks par valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, kuram attiecībā no apdrošināšanas stāža piemēroti koeficienti 3.0 – personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir līdz 20 gadiem; 3.5 – personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir no 21 gada līdz 30 gadiem; 4.0 – personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir no 31 gada līdz 40 gadiem; 4.5 – personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir 41 gads un vairāk gadu.

Parakstu vākšana likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai notika no 2008.gada 16.aprīļa līdz 15.maijam. Parakstīties par likuma ierosināšanu vēlētāji varēja 622 parakstu vākšanas vietās Latvijā un 43 parakstu vākšanas vietās ārvalstīs. Parakstu vākšana tika organizēta arī vēlētāju atrašanas vietās.

Likumprojekta „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” iesniegšanu Saeimā atbalstīja 177 012 balsstiesīgie pilsoņi. Līdz ar to vēlētāju atbalsts likumprojekta iesniegšanai izskatīšanai Saeimā bija pietiekams, jo tas bija jāatbalsta ne mazāk kā vienai desmitajai daļai no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo pilsoņu skaita jeb vismaz 149 064 vēlētājiem.

Arī šos vēlētāju rosinātos grozījumus parlaments neatbalstīja, tāpēc saskaņā ar Satversmi Centrālā vēlēšanu komisija izsludināja tautas nobalsošanu.

Tautas nobalsošanā vēlētājiem bija jāatbild uz jautājumu „Vai Jūs esat par likumprojekta „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” pieņemšanu?”. Iespējamie atbilžu varianti bija „Par” un „Pret”.

Arī šajā tautas nobalsošanā darbojās 998 vēlēšanu iecirkņi, no kuriem 47 vēlēšanu iecirkņi tika izveidoti ārvalstīs. Balsstiesīgo vēlētāju skaits bija 1 516 097,

no kuriem ārvalstīs bija reģistrēti 36 447 vēlētāji. Tautas nobalsošanā tika saņemtas 346 784 derīgas balsošanas zīmes. Vēlētāju līdzdalība tautas nobalsošanā bija 23 procenti.

Saskaņā ar tautas nobalsošanas rezultātiem likumprojekts „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” netika pieņemts. Lai likumprojekts iegūtu likuma spēku, tautas nobalsošanā bija jā piedalās vismaz 453 730 vēlētājiem jeb pusei no pēdējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos vēlētāju skaita un vairākumam bija jābalso par likumprojekta pieņemšanu.

2.1.3. Gatavošanās 2009.gada pašvaldību vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām

2009.gadā notiks kārtējās pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanas, kā arī Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Sakarā ar to Centrālā vēlēšanu komisija gatavoja priekšlikumus par grozījumiem normatīvajos aktos un kopā ar citu atbildīgo institūciju pārstāvjiem apzināja vēlēšanu sagatavošanas organizatoriskos un tehniskos jautājumus.

2008.gada 2.oktobrī LR Saeima pieņēma likumu „Grozījumi Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā”. **Tajā teikts**, ka novada domē ievēlējamo deputātu skaitu nosaka atbilstoši iedzīvotāju skaitam, kāds attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā vēlēšanu izsludināšanas dienā ir reģistrēts Iedzīvotāju reģistrā.

Katras republikas pilsētas un novada pašvaldības administratīvā teritorija veido atsevišķu vēlēšanu apgabalu. Republikas pilsētas domes un novada domes deputātu kandidātu sarakstus novados, kuros iedzīvotāju skaits vēlēšanu izsludināšanas dienā ir lielāks par 5000, un republikas pilsētās var iesniegt reģistrētas politiskās partijas un politisko partiju reģistrētas apvienības, bet ja iedzīvotāju skaits ir mazāks par 5000 – arī vēlētāju apvienības.

Savukārt likuma „Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā” , kas tika pieņemti 2008.gada 30.oktobrī 32.1. pants nosaka, ka personas, kurām kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums vai kuras izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, vēlēšanās var piedalīties, balsojot pa pastu.

2008.gada 8.oktobrī Centrālās vēlēšanu komisijas sēdē izskatīja jautājumu „Par gatavošanos 2009.gada vēlēšanām”. Tika atzīmēts, ka pašvaldību vēlēšanas notiks saskaņā ar 2.oktobrī pieņemtajiem grozījumiem Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā. Kandidātu saraksts un dokumenti sagatavojami, izmantojot CVK lietojumprogrammu un iesniedzami ne tikai rakstiski, bet arī elektroniski. Visi kandidātu saraksti publicējami CVK mājas lapā, republikas pilsētu kandidātu saraksti – arī Latvijas Vēstnesī, novadiem – jāpublicē arī vietējā laikrakstā un jāizliek domē, iecirkņos. Visu pašvaldību vēlēšanās turpmāk noteikta 5 % barjera.

Saeimā 3.lasījumam tiek gatavots likumprojekts par grozījumiem likumā „Par pilsētu, rajonu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām”. CVK ir iesniegusi priekšlikumus minētajam likumprojektam, lai likumu papildinātu ar jauniem pārejas noteikumiem, kuros noteikta īpaša vēlēšanu komisiju finansēšanas kārtība 2009.gada pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jo tās notiks vienā dienā. CVK iesniegs priekšlikumus izmaiņām Vēlētāju reģistra likumā un likumā par Centrālo vēlēšanu komisiju.

2.1.4. Dalība starptautiskajās konferencēs un semināros

2008. gada 11. - 12. februārī Sanktpēterburgā, Krievijā Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji piedalījās 3. seminārā starptautiskajiem novērotājiem un konsultantiem valsts varas vēlēšanās NVS valstīs, kuru organizēja NVS valstu Starpparlamentārās Asamblejas Padome. Latvijas CVK priekšsēdētājs A. Cimdars uzstājās apaļā galda diskusijā “Godīgas un taisnīgas vēlēšanas Eiropas politiskā dialoga kontekstā” ar ziņojumu “Novērotāju darbs vēlēšanu organizatoru skatījumā”.

2008. gada 28. martā notika Eiropas valstu vēlēšanu administratoru asociācijas (ACEEEO) Izpildkomitejas sēde Bratislavā, Slovākijā. Tajā piedalījās arī Latvijas CVK priekšsēdētājs A. Cimdars, kurš ir šīs asociācijas Izpildkomitejas loceklis kopš 2000. gada. Sēdē tika apstiprināti ACEEEO 2007. gada darbības un finanšu pārskati, 2008. gada darbības plāns, kā arī apspriests jautājums par projektiem, ko realizē asociācija. A. Cimdars informēja Izpildkomiteju par aktualitātēm vēlēšanu administrēšanā Latvijā, t. sk. arī par Starptautiskās vēlēšanu dienas ietvaros organizētajiem pasākumiem.

2008. gada 26. – 27. maijā CVK pārstāvis piedalījās *Elektroniskās balsošanas un līdzdalības kompetences centra* rīkotajā starptautiskajā seminārā „E-balsošana: informācijas tehnoloģijas vēlēšanu procesā” Austrijā, Kremsā, kur tika apspriestas tādas tēmas, kā vēlēšanu tehnoloģija, informācijas tehnoloģiju pielietojums, procesu modelēšana, tehnoloģiskie izaicinājumi, e-balsošanas mašīnas, attālinātā e-balsošana, e-vēlēšanu novērošana u.c.

Latvijas CVK priekšsēdētājs Arnis Cimdars bija viens no starptautiskajiem lektoriem mācību seminārā Moldovas vēlēšanu administratoriem ACEEEO projekta ietvaros 2008. gada 11. – 16. jūlijā Kišiņevā, Moldovā. A. Cimdars sniedza konsultācijas, lasīja lekcijas un vadīja darba grupas par tēmu „Vēlēšanu dienas vadīšana”, pievēršot galveno uzmanību iespējamām problēmām vēlēšanu dienā un to risināšanas stratēģijām.

2008. gada 21. un 22. jūlijā Vīnē, Austrijā Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji piedalījās Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) prezidējošās valsts Somijas rīkotajā seminārā par vēlēšanu standartiem un vēlēšanu novērošanu. Divu dienu seminārs pulcēja vairāk kā 250 dalībniekus no EDSO reģiona (56 valstis), lai apspriestu esošās problēmas un labāko pieredzi EDSO saistību piemērošanas praksē un vēlēšanu novērošanā, kā arī pēcvēlēšanu pasākumu īstenošanu saskaņā ar novērotāju ziņojumos paustajām rekomendācijām. Latvijas CVK priekšsēdētājs seminārā tika uzaicināts piedalīties kā viens no vienpadsmit paneldiskusijas ekspertiem. A. Cimdars uzstājās ar ziņojumu semināra 1. sesijā “EDSO esošo saistību piemērošanu”, veltot uzmanību nepieciešamībai sadalīt novērotāju misijas, lai sekmētu novērotāju uzticību novērošanas procesam un tā rezultātiem.

No 11. – 13. septembrim Konstancē, Rumānijā notika ACEEEO 17. ikgadējā konferencē, kas tika veltīta vēlēšanu drošības jautājumiem. Vienu no konferences darba sesijām „Drošības garantēšana vēlēšanu procesā un vēlēšanu dokumentu ticamība” vadīja Latvijas CVK priekšsēdētājs A. Cimdars, kurš arī uzstājās ar ziņojumu „Tautas nobalsošanas Latvijā 2008. gadā”. A. Cimdars pārstāvēja Latvijas CVK arī turpat notiekošajā ACEEEO Ģenerālās asamblejas sēdē.

No 2008. gada 15. līdz 17. oktobrim Madridē, Spānijā notika Eiropas Padomes forums „Demokrātijas nākotne”, kurā piedalījās arī Latvijas CVK delegācija. Foruma tēma bija „Ē-demokrātija”, piedāvājot to apspriest sešās darba grupās. CVK pārstāvji piedalījās darba grupā „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas vēlēšanu procesā”, kur iepazīnās ar e-balsošanas projektu īstenošanas pieredzi Lielbritānijā, Šveicē, Igaunijā un Austrijā, kā arī Portugāles, Maķedonijas, Vācijas, Bulgārijas, Zviedrijas, Nīderlandes un Beļģijas pārstāvju viedokļiem par e-balsošanas attīstību.

Atzīmējams fakts, ka veiktie pētījumi uzrāda, ka iespējai balsot internetā nav tiešas ietekmes uz vēlētāju līdzdalību, turpretī visai aktuāls ir jautājums par vēlētāju uzticību interneta balsošanai sistēmai.

2008. gada 22. oktobrī Briselē, Beļģijā notika Vēlēšanu ekspertu sanāksme, ko organizēja Eiropas Komisijas Tieslietu, brīvības un drošības ģenerāldirektorāts. Sanāksmē bija pārstāvētas 22 Eiropas Savienības dalībvalstis, kur no Latvijas piedalījās Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji. Sanāksmes mērķis bija sākt gatavošanās EK Direktīvas 93/109 pielietošanai 2009. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Latvijas pārstāvji norādīja uz diviem būtiskiem momentiem, kas varētu sekmēt informācijas apmaiņas efektivitāti:

1) tika ierosināts papildināt vēlētāju pieteikšanās iesniegumu ar tādiem personas datiem kā personas kods vai pases/cita personu identificējošā dokumenta numurs;

2) tika norādīts uz nepieciešamību precīzi sekot Vadlīnijās norādītajai informācijai par datu piegādes adresēm katrā ES dalībvalstī.

2008. gada 20. – 21. novembrī Briselē, Beļģijā 5. Eiropas vēlēšanu administrēšanas iestāžu konference „Attālinātā balsošana”, ko organizēja Venēcijas Komisija sadarbībā ar Beļģijas Iekšlietu ministriju. Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji iepazinās ar attālinātās balsošanas organizēšanas pieredzi vairākās ES un NVS valstīs, kā arī Venēcijas Komisijas viedokli par vienotā standarta iespējamību attālinātās balsošanas organizēšanā.

2.1.5. Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji – starptautiskie novērotāji vēlēšanās ārvalstīs

Atsaucoties uz Gruzijas Centrālās vēlēšanu komisijas aicinājumu un atbalstot LR Ārlietu ministrijas iniciatīvu, ņemot vērā, ka Gruzija ir viena no Latvijas prioritārajām valstīm gan divpusējo attiecību, gan Eiropas Savienības kontekstā, Centrālās vēlēšanu komisijas delegācija trīs vēlēšanu ekspertu sastāvā no 2008. gada 3. – 9. janvārim uzturējās vizītē Gruzijā, kur 2008. gada 5. janvārī notika Gruzijas Prezidenta ārkārtas vēlēšanas un vienlaicīgi arī tautas aptauja par valsts dalību NATO un 2008. gadā paredzēto parlamenta vēlēšanu sarīkošanas laiku. Vizītes laikā CVK pārstāvji tikās ar Gruzijas CVK priekšsēdētāju un vairākiem CVK locekļiem, iepazinās ar Gruzijas vēlēšanu sistēmu, vēlēšanu sagatavošanas gaitu un priekšvēlēšanu kampaņu. Vēlēšanu dienā Latvijas CVK pārstāvji novēroja balsošanas gaitu vairākos Tbilisi vēlēšanu iecirkņos, kā arī sekoja līdzi Gruzijas prezidenta vēlēšanu rezultātu apkopošanai vēlēšanu naktī.

Latvijas CVK delegācija piedalījās arī 2008. gada 21. maija Gruzijas parlamenta vēlēšanu novērošanā. Salīdzinot ar iepriekšējām, šīs parlamenta vēlēšanas norisinājās pēc jaunas sistēmas. Vēlēšanu sistēma tika mainīta saskaņā ar grozījumiem Gruzijas konstitūcijā, kas tika pieņemti Gruzijas parlamenta sēdē 2008. gada 12. martā.

No 2008. gada 26. līdz 29. septembrim Latvijas CVK pārstāvji apmeklēja Baltkrieviju, kur notika Baltkrievijas Republikas Nacionālās Sapulces Pārstāvju palātas vēlēšanas. Latvijas delegācija iepazinās ar vēlēšanu sistēmu un tās darbības principiem, Nacionālās Sapulces Pārstāvju palātas vēlēšanu norisi un iepriekšējās balsošanas rezultātiem. Vēlēšanas tika novērotas Minskā un Minskas apgabalā. Tikšanās laikā ar Baltkrievijas Republikas Centrālās vēlēšanu un referendumu komisijas priekšsēdētāju un sekretāru Latvijas CVK priekšsēdētājs Arnis Cimdars pastāstīja par Latvijas pieredzi vēlēšanu organizēšanā un dalījās iespaidos par

Baltkrievijā novēroto. Vizītes laikā Latvijas delegācija tikās ar Baltkrievijas pozīcijas un opozīcijas pārstāvjiem, kā arī A. Cimdars sniedza vairākas intervijas plašsaziņas līdzekļiem.

2008. gada 15. oktobrī notika Azerbaidžānas prezidenta vēlēšanas, kuru novērošanā piedalījās arī Latvijas CVK pārstāvji. Vizītes laikā tika apmeklēti vairāki vēlēšanu iecirkņi Baku un Sumgaitā, tai skaitā arī iecirkņi, kuros bija uzstādītas WEB kameras, kuras ļāva tiešsaistes režīmā redzēt iecirkņos notiekošo. Pavisam šajās vēlēšanās ar WEB kamerām tika aprīkoti 500 vēlēšanu iecirkņi Baku pilsētā un citās Azerbaidžānas apdzīvotās vietās.

2008. gada 12. oktobrī notika Lietuvas Seima vēlēšanas, un vienlaicīgi arī referendums par Ignalinas atomelektrostacijas turpmāko likteni. Latvijas CVK delegācija tikās ar Lietuvas CVK priekšsēdētāju un CVK locekļiem, Lietuvas Seima priekšsēdētāju, kā arī ar citu valstu (Gruzijas, Ukrainas, Kazahstānas) Centrālo vēlēšanu komisiju pārstāvjiem, lai apspriestu aktuālos vēlēšanu organizācijas jautājumus. Vēlēšanu dienā Latvijas CVK pārstāvji novēroja vēlēšanu norisi Kauņā.

Pēc Starptautiskā vēlēšanu sistēmu fonda (IFES) prezidenta un izpilddirektora Žana Pjēra Kingslija uzaicinājuma Latvijas CVK priekšsēdētājs A. Cimdars no 2008. gada 1. līdz 6. novembrim uzturējās Vašingtonā, ASV, kur piedalījies IFES rīkotajā ASV Vēlēšanu programmā. Vizītes laikā bija iespēja iepazīties ar vēlēšanu administrēšanas nosacījumiem un praksi ASV, kuru semināra laikā analizēja un vērtēja dažādu valstu vēlēšanu eksperti. ASV prezidenta vēlēšanu dienā, 2008. gada 4. novembrī, tika novērota balsošanas norise Vašingtonas vēlēšanu iecirkņos.

2.1.6. Pieredzes apmaiņas vizītes

No 2008. gada 25. līdz 28. februārim pieredzes apmaiņas vizītē Latvijā uzturējās Gruzijas Centrālās vēlēšanu komisijas delegācija četru personu sastāvā, kuru vadīja Gruzijas CVK priekšsēdētājs Levans Tarknišvili. Gruzijas CVK pārstāvju vizīti Latvijā organizēja Latvijas CVK sadarbībā ar LR Ārlietu ministriju, un tās mērķis bija sniegt atbalstu Gruzijas CVK 2008. gada maijā paredzēto parlamenta vēlēšanu organizēšanā. Latvijas apmeklējuma laikā Gruzijas CVK delegācijai bija iespēja iepazīties ar Latvijas pieredzi vēlēšanu sarīkošanā un pārrunāt jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu likumdošanu, vēlēšanu administrēšanu, vēlēšanu reģistra izveidi, priekšvēlēšanu kampaņu finansēšanu un kontroli.

2008. gada 21. – 25. aprīlī tika organizēta Latvijas ekspertu grupas vizīte Gruzijā konsultāciju sniegšanai Gruzijas Centrālajai vēlēšanu komisijai Parlamenta vēlēšanu sagatavošanā. Latvijas delegācijas sastāvā bija Centrālās vēlēšanu komisijas, Rīgas pilsētas vēlēšanu komisijas un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvji. Vizītes laikā Latvijas delegācijas pārstāvji tikās ar Gruzijas CVK priekšsēdētāju Levanu Tarhnišvili, CVK locekļiem, preses spīkeri, CVK nodaļu vadītājiem, Finanšu monitoringa grupas pārstāvjiem, kā arī Telavi pilsētas un Signahi pilsētas apgabala vēlēšanu komisiju locekļiem, kā arī novērotāju statusā piedalījās Gruzijas CVK sēdē 21. aprīlī, kurā notika vēlēšanu subjektu numuru izloze, aģentūras noteikšana, kura veiks deputātu kandidātu narkoloģisko pārbaudi, vēlēšanu iecirkņu ārvalstīs noteikšana u.c. 2008. gada 22. aprīlī tika parakstīta divpusēja *Vienošanās starp Latvijas un Gruzijas Centrālajām vēlēšanu komisijām*, kas paredz padziļināt un attīstīt sadarbību vēlēšanu administrēšanas jomā. Vizītes laikā Latvijas CVK priekšsēdētājs A. Cimdars piedalījās EDSO novērošanas misijas vadītāja brīfingā diplomātiskajam korpusam.

Atsaucoties uz ANO Attīstības programmas pārstāvniecības Moldovā (*UNDP Moldova*) lūgumu, no 2008. gada 12. līdz 15. martam Latvijas Centrālā vēlēšanu komisija organizēja pieredzes apmaiņas vizīti Moldovas parlamenta un Centrālās vēlēšanu komisijas septiņiem pārstāvjiem par vēlēšanu reģistra uzbūves principiem Latvijā. Vizītes organizēšanā atbalstu sniedza arī LR Ārlietu ministrija. Šajās dienās viesi tikās ar Latvijas CVK priekšsēdētāju Arni Cimdaru un citiem Latvijas CVK speciālistiem, apmeklēja Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra departamentu, kas atbild par vēlēšanu reģistra sistēmas izveidi un uzturēšanu Latvijā, kā arī tikās ar Saeimas deputātu grupas sadarbībai ar Moldovas parlamentu priekšsēdētāju Aleksandru Golubovu un LR Ārlietu ministrijas pārstāvjiem.

2008. gada 30. jūlijā – 5. augustā notika pieredzes apmaiņa ar Azerbaidžānas, Baltkrievijas, Gruzijas, Turkmenistānas un Ukrainas Centrālo vēlēšanu komisiju pārstāvjiem, kuri tika aicināti kā starptautiskie novērotāji 2008. gada 2. augusta tautas nobalsošanas par likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” procesa novērošanai. Tautas nobalsošanas dienā tika organizēta Latvijas CVK priekšsēdētāja Arņa Cimdara tikšanās ar 19 starptautiskajiem novērotājiem, kuras laikā viņi dalījās novērojumos par tautas nobalsošanas dienas sākumu.

Pamatojoties uz ANO Attīstības programmas pārstāvniecības Turkmenistānā (*UNDP Turkmenistan*) lūgumu, Latvijas Centrālā vēlēšanu komisija organizēja Turkmenistānas vēlēšanu administratoriem un amatpersonām mācību vizīti no 2008. gada 30. jūlija līdz 8. augustam. Turkmenistānas delegācijas sastāvā bija 7 personas, kuras pārstāvēja Turkmenistānas Centrālo vēlēšanu komisiju, reģionālās vēlēšanu komisijas, Augstāko tiesu un Nacionālo demokrātijas un cilvēktiesību institūtu. Vizītes laikā viesiem tika sniegtas vairākas lekcijas un praktiskās nodarbības par vēlēšanu administrēšanas principiem Latvijā, t.sk. Centrālās un vietējo vēlēšanu komisiju darbības organizēšanu un to finansēšanu, sabiedrības informēšanas un vēlēšanu izglītošanas jautājumiem, kā arī organizētas tikšanās ar LR Ārlietu ministrijas un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvjiem.

2008. gada 23. augusta tautas nobalsošanas par likumprojektu „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” procesa novērošanai Latvijā tika aicināti Moldovas Centrālā vēlēšanu komisijas pārstāvji. Viņu vizītes laikā no 2008. gada 22. līdz 25. augustam notika vairākas tikšanās ar Latvijas Centrālās komisijas pārstāvjiem un konsultācijas 2006. gada “Vienošanās par sadarbību starp Latvijas Republikas Centrālo vēlēšanu komisiju un Moldovas Republikas Centrālo vēlēšanu komisiju” ietvaros.

Tautas nobalsošanu administrēšanas jautājumi tika apspriesti arī Moldovas Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja darba vizītes Latvijā laikā 2008. gada 5. – 10. septembrī.

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultātīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem

Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā
Budžeta programma 01 „Vispārējā vadība”		
Iestāžu skaits	1	1

Štata vienību skaits	19	19

3. BUDŽETA INFORMĀCIJA

Centrālās vēlēšanu komisijas finansējums funkciju īstenošanai tiek veidots no valsts pamatbudžeta līdzekļiem. 2008. gadā Centrālās vēlēšanu komisijas pamatfunkciju izpildi nodrošināja budžeta programma „Vispārējā vadība”. No valsts budžeta šai programmai tika piešķirta dotācija 309 798 Ls apmērā. No šiem līdzekļiem tika izlietoti 294 010 Ls. Budžeta programmai „Pašvaldību vēlēšanas” tika piešķirta dotācija 49 400 Ls apmērā. No šiem līdzekļiem tika izlietoti 43 099 Ls

No Finanšu ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” papildus 2008. gada budžetā piešķirtajiem līdzekļiem Centrālajai vēlēšanu komisijai tika piešķirti 958 180 Ls, t.sk.:

1839 Ls Brīvo arodbiedrību savienības iesniegto parakstu par Latvijas Republikas Satversmes 78. un 79. panta grozījumiem pārbaudei;

1565 Ls pilsoņu parakstu pārbaudei par iesniegto likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām””;

380 878 Ls parakstu vākšanai likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai;

573 898 Ls parakstu vākšanai likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai.

No šiem līdzekļiem tika izlietoti 897 764 Ls.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 12. marta rīkojumu Nr. 133 Centrālajai vēlēšanu komisijai parakstu vākšanai likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai tika novirzīti 193 021 Ls no 2007.g. piešķirtajiem neizlietotajiem privatizācijas ieņēmumu līdzekļiem. No šiem līdzekļiem 2008.g. tika izlietoti 164 471 Ls.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 18. jūnija rīkojumu Nr. 345 Centrālajai vēlēšanu komisijai tautas nobalsošanas par likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” nodrošināšanai tika piešķirti 2 106 127 Ls no valsts īpašuma objektu privatizācijas. No šiem līdzekļiem tika izlietoti 1 877 785 Ls.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 23. jūlija rīkojumu Nr. 428 Centrālajai vēlēšanu komisijai tautas nobalsošanas par likumprojektu „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” nodrošināšanai tika piešķirti 2 096 127 Ls no valsts īpašuma objektu privatizācijas. No šiem līdzekļiem tika izlietoti 1 839 998 Ls.

Saskaņā ar „Publisko iepirkumu likumu” Centrālās vēlēšanu komisijas veiktajiem darījumiem 2008. gadā tika organizēti valsts pasūtījumi, tajā skaitā, četras sarunu procedūras, viena cenu aptauja, 45 iepirkumi, kuru līgumcena ir lielāka par Ls 1000, bet mazāka par Ls 10 000, un kopumā noslēgti 56 sadarbības līgumi.

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2008. gadā (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2007. gadā (faktiskā izpilde)*	Apstiprināts likumā 2008. gadā	Faktiskā izpilde 2008. gadā*
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 825 053	1 317 378	5 519 632
	t.sk. dotācija no vispārējiem	307 074	359 198	359 198

	ieņēmumiem			
	t.sk. transferti no Finanšu ministrijas apakšprogrammas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” uz valsts pamatbudžetu	499 428	958 180	958 180
	t.sk. ieņēmumi no privatizācijas	2 018 551		4 202 254
2.	Izdevumi (kopā)	2 586 304	1 317 378	5 117 127
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 572 558	1 311 811	5 099 946
2.1.1.	Subsīdijas un dotācijas, t.sk. iemaksas starptautiskajās organizācijās	773	774	773
2.1.2.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	2 571 785	1 311 037	5 099 173
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	13 746	5567	17 181
	Atlikums gada beigās – piešķirtie privatizācijas līdzekļi	193 021		513 021

* - noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu

4. PERSONĀLS

Centrālās vēlēšanu komisijas sastāvā ir deviņi locekļi, no kuriem priekšsēdētāju un septiņus locekļus ievēlē Saeima, bet vienu locekli no tiesnešu vidus-Augstākā tiesa savā plēnumā. Centrālās vēlēšanu komisijas pilnvaru termiņš ir četri gadi, un kārtējam Centrālās vēlēšanu komisijas vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc jaunās Saeimas sanāksanas.

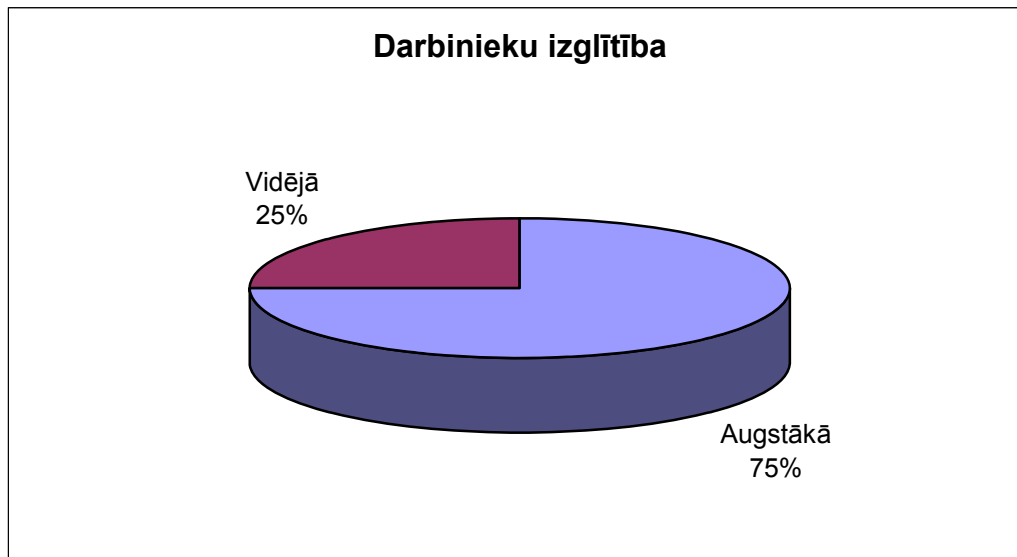
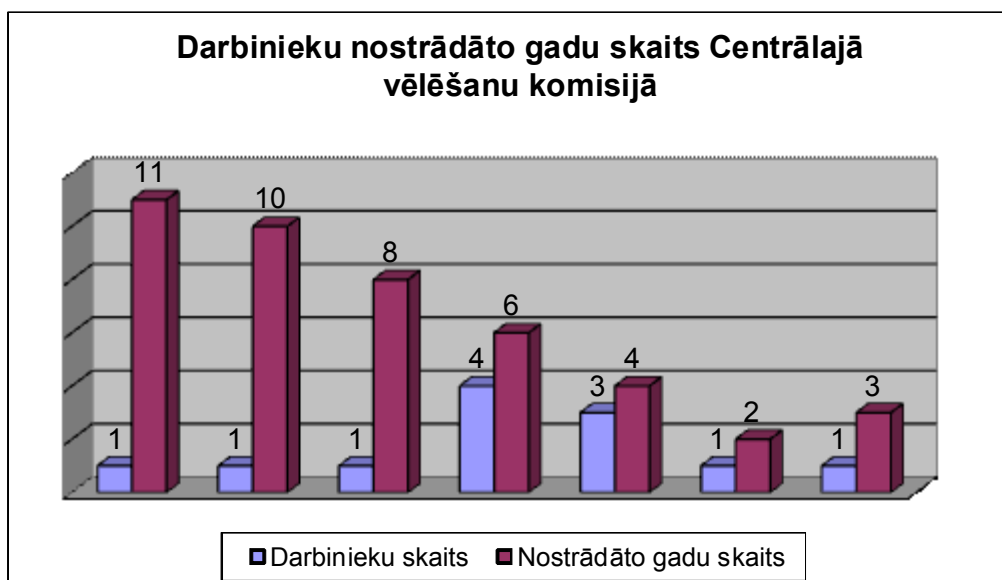
Pirmajā sēdē Centrālā vēlēšanu komisija no sava vidus ievēlē priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru. Priekšsēdētājs, vietnieks un sekretārs Centrālajā vēlēšanu komisijā strādā pastāvīgi. Pārējie komisijas locekļi savu pienākumu pildīšanas laikā tiek atbrīvoti no tiešajiem pienākumiem savā darba vietā.

Centrālajās vēlēšanu komisijas darbību 2008. gadā nodrošināja 12 pastāvīgi strādājoši darbinieki:

Amata vietu skaits	Amata nosaukums
1	finanšu nodaļas vadītājs
1	informācijas nodaļas vadītājs
1	vecākais grāmatvedis - ekonomists
1	lietvedības nodaļas vadītājs
1	juriskonsults
1	vecākais speciālists sadarbībai ar ārvalstu vēlēšanu institūcijām
1	vecākā lietvede
1	saimniecības daļas vadītājs - autovadītājs
3	informācijas tehnoloģiju speciālists

1	apkopējs
---	----------

Centrālās vēlēšanu komisijas organizatorisko un tehnisko apkalpošanu parakstu vākšanā un tautas nobalsošanās par grozījumu likumā Par valsts pensijām un par grozījumiem Satversmē nodrošināja CVK sekretariāts, kura sastāvā ietilpa 25 līgumdarbinieki.

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

5.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Sabiedrības informēšanas pasākumus Centrālā vēlēšanu komisija īsteno saskaņā ar likuma „Par Centrālo vēlēšanu komisiju” 6.panta 7.²) daļu, kas nosaka, ka viens no Centrālās vēlēšanu komisijas pienākumiem ir sabiedrības informēšana par vēlēšanu, tautas nobalsošanas un likumu ierosināšanas kārtību.

2008. gadā galvenās Centrālās vēlēšanu komisijas prioritātes darbā ar sabiedrību bija:

1) sabiedrības informēšana par parakstu vākšanas un tautas nobalsošanas likuma "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē" ierosināšanai kārtību un rezultātiem;

2) sabiedrības informēšana par parakstu vākšanas un tautas nobalsošanas likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai kārtību un rezultātiem;

3) sabiedrisko attiecību un reklāmas aktivitāšu koncepcijas izstrāde 2009.gada Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām.

2008.gadā Centrālās vēlēšanu komisijas Informācijas nodaļa sagatavoja un plašsaziņas līdzekļiem izsūtīja 72 preses relīzes jeb ziņas par nozīmīgākajiem Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumiem, 2008.gadā notikušo parakstu vākšanu un tautas nobalsošanu nosacījumiem, rezultātiem, kā arī citiem notikumiem, kas saistīti ar Centrālās vēlēšanu komisijas darbu. Salīdzinot ar 2007.gadu, plašsaziņas līdzekļiem nosūtīto ziņu apjoms ir pieaudzis gandrīz divas reizes, kas skaidrojams ar lielāku Centrālās vēlēšanu komisijas darba apjomu 2008.gadā, kad bija nepieciešams informēt par divām likuma ierosināšanas procedūrām un divām tautas nobalsošanām.

Arī 2008.gadā, tāpat kā iepriekš, plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem bija iespēja piedalīties Centrālās vēlēšanu komisijas sēdēs un preses konferencēs. Šie pasākumi palīdz nodrošināt plašsaziņas līdzekļus ar aktuālāko informāciju, kā sekmē sabiedrības pārliecību, ka vēlēšanu administratoru darbs Latvijā ir pārskatāms un caurspīdīgs.

2008.gadā plašsaziņas līdzekļu pārstāvji varēja sekot līdzi lēmumu pieņemšanai 19 Centrālās vēlēšanu komisijas sēdēs un piedalīties četrās preses konferencēs, kuras Centrālā vēlēšanu komisija rīkoja par tautas nobalsošanu likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” un likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai aktualitātēm.

Centrālās vēlēšanu komisijas un plašsaziņas līdzekļu sadarbības rezultātā Latvijas nacionālajos un reģionālajos preses izdevumos un interneta portālos tika publicēti vairāk nekā 500 rakstu par Centrālās vēlēšanu komisijas darbu. Tāpat 2008.gadā Centrālā vēlēšanu komisija pieminēta gandrīz 400 ziņu aģentūras LETA publikācijās un vairāk nekā 200 ziņu aģentūras BNS publikācijās, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas vadība un speciālisti snieguši vairāk nekā 60 intervijas televīzijas un radio ziņu pārraidēm.

Papildus darbam ar plašsaziņas līdzekļiem Centrālā vēlēšanu komisija 2008.gadā īstenoja arī citus pasākumus sabiedrības informēšanai un izglītošanai. Visa gada garumā ar aktuālāko informāciju tika papildināta Centrālās vēlēšanu komisijas interneta mājas lapa www.cvk.lv. Tajā tika ievietoti gan Centrālās vēlēšanu komisijas izdotie normatīvie dokumenti – Centrālās vēlēšanu komisijas instrukcijas un lēmumi, gan ievietota visplašākā informācija par parakstu vākšanas un tautas nobalsošanas kārtību - parakstu vākšanas vietu un vēlēšanu iecirkņu saraksti, informācija vēlētājiem, dažādu veidlapu paraugi. Centrālās vēlēšanu komisijas interneta mājas lapā tika publicēti un ir pieejami arī 2008.gadā notikušo parakstu vākšanu un tautas nobalsošanu rezultāti.

Gatavojoties tautas nobalsošanām, Centrālā vēlēšanu komisija sadarbībā ar animācijas filmu studiju “Dauka” 2008.gadā sagatavoja četrus informatīvos klipus televīzijai. Informatīvo klipu temati bija tautas nobalsošanas kārtība un kārtība, kādā tautas nobalsošanā var piedalīties vēlētāji, kuriem veselības stāvokļa dēļ nav iespējams nokļūt vēlēšanu iecirknī. Informatīvie klipi Latvijas Televīzijā, Latvijas Neatkarīgajā Televīzijā, TV3 un TV5 tika pārraidīt laika posmā no 2008.gada

19.jūlija līdz 2.augustam un no 2008.gada 12.augusta līdz 23.augustam. Kā ilggadīgu Centrālās vēlēšanu komisijas sadarbības partneri vēlēšanu informēšanā jāuzteic Latvijas Televīzija, kas arī 2008.gadā rada iespēju Centrālās vēlēšanu komisijas sagatavoto informāciju vēlētajiem pārraidīt bez maksas, savukārt komerctelevizijas Centrālās vēlēšanu komisijas sagatavotajai informācijai piemēroja 50 procentus lielu atlaidi.

Informāciju par balsošanas kārtību vēlēšanu iecirknī un iespēju pieteikt balsošanu vēlētāja dzīvesvietā Centrālā vēlēšanu komisija izdeva arī plakātu formātā. Atsevišķi tika sagatavoti arī plakāti balsošanas kabīnēm par to, kā izdarāmas atzīmes tautas nobalsošanas zīmēs. Laikrakstos „Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze” un „Latvijas Avīze” Centrālā vēlēšanu komisija publicēja arī reklāmu par tautas nobalsošanas kārtību. Lai par iespējām piedalīties tautas nobalsošanās informētu vēlētajus ārvalstīs, Centrālā vēlēšanu komisija sagatavoja informatīvo baneri interneta portāliem.

Ar mērķi informēt par parakstu vākšanas vietu adresēm un darba laikiem, vēlēšanu iecirkņu adresēm, kā arī parakstu vākšanas un tautas nobalsošanas kārtību 2008.gadā darbojās arī Centrālās vēlēšanu komisijas informatīvais tālrunis, kuru apkalpoja SIA „Lattelecom BPO”. Informatīvā tālruņa pakalpojums 2008.gadā vēlētajiem bija pieejams no 12. marta līdz 10.aprīlim, no 16. aprīļa līdz 15.maijam, no 18. jūlija līdz 3.augustam un no 8. augusta līdz 24. augustam.

Parakstu vākšanas likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai laikā Centrālās vēlēšanu komisijas informatīvā tālruņa darbinieki uzklauzīja 6089 zvanītājus, bet parakstu vākšanas likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai laikā tika saņemti 1700 zvani.

Vislielāko sabiedrības interesi, vērtējot no saņemto zvanu skaita, izraisīja tautas nobalsošana likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai, kad uz informatīvo tālruni tika saņemts 10 371 zvans. Daudz mazāka vēlēšanu interese bija vērojama tautas nobalsošanas grozījuma likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanas laikā, kad Centrālās vēlēšanu komisijas uzziņu tālrunis reģistrēja tikai 1540 zvanus. Analizējot uzdoto jautājumu tēmas, jāsecina, ka visbiežāk zvanītāji vēlējās noskaidrot tuvākās parakstu vākšanas vietas vai vēlēšanu iecirkņa adresi un darba laiku, kā arī vēlētajus interesēja balsošanas iespējas vēlētāja atrašanās vietā.

Papildus šīm aktivitātēm 2008.gadā Centrālās vēlēšanu komisijas Informācijas nodaļas speciālisti palīdzēja sagatavot un nodrošināt arī vairākus apmācību seminārus par parakstu vākšanas un tautas nobalsošanas kārtību rajonu un republikas pilsētu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju amatpersonām.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

2008.gadā sabiedrības viedokļa izzināšanai Centrālā vēlēšanu komisija sadarbībā ar tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centru „SKDS” īstenoja pētījumu par iedzīvotāju līdzdalību 2008.gada parakstu vākšanās. Vēlēšanu aptauja notika 2008.gada aprīlī, un pētījuma mērķis bija noskaidrot, vai vēlētajiem, kuri piedalījās parakstu vākšanā par likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanu plāno piedalīties arī parakstu vākšanā likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai. Aptaujas rezultāti liecināja, ka vidēji puse aptaujāto, kuri atzina, ka piedalījās parakstu vākšanā likuma „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai, plānoja piedalīties arī parakstu vākšanā likuma „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” ierosināšanai. Savukārt biežāk nekā caurmērā parakstu

vākšanās gatavi piedalīties bija vēlētajī vecāki par 55 gadiem ar augstāko izglītību, valsts sektorā strādājošie vai tie vēlētajī, kuri aptaujas veicējiem norādīja, ka nekur nestrādā.

2008.gada nogalē, gatavojoties 2009.gada Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām, Centrālā vēlēšanu komisija noslēdza sadarbības līgumu ar pētījumu firmu „DataServiss” par vēlētajū attieksmju pētījuma veikšanu. Pētījums tika īstenots 2009.gada janvārī, un tajā bija paredzēts noskaidrot Latvijas vēlētajū attieksmi pret dažādiem Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanu kārtības aspektiem, no kuriem svarīgākais saistīts ar vēlētajū reģistrācijas kārtību Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanās.

Ar Centrālās vēlēšanu veiktajiem pētījumiem ikviens interesents var iepazīties Centrālās vēlēšanu komisijas interneta mājas lapā www.cvk.lv sadaļā „Pētījumi”.

6. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM

6.1. 2009.gada prioritātes

Nozīmīgākā Centrālās vēlēšanu komisijas prioritāte 2009.gadā ir 6.jūnijā paredzēto Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanu sagatavošana un vadīšana. 2009.gadā šim mērķim tiks veltīti visi Centrālās vēlēšanu komisijas resursi, ņemot vērā to, ka gadījums, kad vienlaikus notiks divas vēlēšanas, Latvijas vēsturē būs pirmo reizi.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, gatavojoties 2009.gada Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām, Centrālās vēlēšanu komisijas prioritāte būs nepieciešamība nodrošināt, lai likumā noteiktajā kārtībā, līdz 2009.gada 31.janvārim, tiku ievēlētas jaunizveidojamo novadu vēlēšanu komisijas.

Gatavojoties 2009.gada Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām, viens no svarīgākajiem Centrālās vēlēšanu komisijas uzdevumiem būs Centrālās vēlēšanu komisijas instrukciju izstrāde, kuru mērķis panākt vienveidīgu vēlēšanu nosacījumu izpildi.

Vienlaikus nozīmīgs Centrālās vēlēšanu komisijas uzdevums, sagatavojot 2009.gada Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanas, būs Vēlētajū reģistra metodiskā vadība un uzraudzība.

2009.gada martā un aprīlī Centrālās vēlēšanu komisijas prioritāte būs deputātu kandidātu sarakstu pieņemšana un reģistrēšana Eiropas Parlamenta vēlēšanām. 2009.gada aprīlī notiks arī deputātu kandidātu sarakstu iesniegšana pašvaldību vēlēšanām. Šajā procesā Centrālās vēlēšanu komisijas uzdevums būs sniegt juridisku atbalstu republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisijām, kā arī izšķirt sarakstu pieņemšanā radušos strīdus starp vēlēšanu komisiju un deputātu kandidātu sarakstu iesniedzējiem.

Tāpat Centrālās vēlēšanu komisijas pienākumos ietilpst arī sūdzību izskatīšana par pašvaldību vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju lēmumiem.

6.2. Starptautiskie projekti

1. 2009.gada janvāris - decembris - dalība Starptautiskā vēlēšanu sistēmu fonda (*IFES*) politiskās finansēšanas padomnieku grupā.

2. 2009.gada marts - dalība Eiropas valstu vēlēšanu administratoru asociācijas Izpildpadomes sēdē. Latvija ir Eiropas valstu vēlēšanu administratoru asociācijas Izpildpadomes locekle kopš 2000.gada.
3. 2009.gada marts – dalība Starptautiskā vēlēšanu izglītības padomes (*International Electoral Education Council*) projektā, kura ietvaros ar Latvijas vēlēšanu sistēmu un pieredzi tiks iepazīstināti pētnieki no Irānas.
4. 2009.gada jūnijs – pieredzes apmaiņas programma ārpus ES dalībvalstu vēlēšanu institūciju pārstāvjiem. Programmas ietvaros iespēja novērot Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanu norisi Latvijā tiks piedāvāta par vēlēšanu sarīkošanu atbildīgo institūciju pārstāvjiem no Krievijas Federācijas, Baltkrievijas, kā arī valstīm, ar kurām Centrālajai vēlēšanu komisijai ir noslēgti divpusējās sadarbības līgumi – Moldovas, Gruzijas, Ukrainas, kā arī Azerbaidžānas.
5. 2009.gada jūlijs – dalība Eiropas valstu vēlēšanu administratoru asociācijas un Ungārijas Valsts vēlēšanu biroja seminārā „Eiropas Parlamenta vēlēšanu izvērtēšana”.
6. 2009.gada maijs – Lietuvas Republikas prezidenta vēlēšanu novērošana.
7. 2009. gada septembris - Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvju dalība Eiropas valstu vēlēšanu asociācijas 18. ikgadējā konferencē „Vēlēšanu tiesību juridiskā aizsardzība” Erevānā, Armēnijā.
8. 2009.gada novembris - dalība 6.Eiropas Nacionālo vēlēšanu institūciju konferencē Hāgā, Nīderlandē.